

БЕРЕЗНА—ДОЧКА ДЕСНИ

З чистих джерел серед лісів і полів народилась красуня Десна. Побігла вона поміж зеленими берегами шукати собі пару і зустріла на шляху могутнього велетня Дніпра-Славутича. Покохали вони одне одного. І від того кохання з'явилися у Десни сини й дочки — Снов, Убідь, Сейм, Мена, Остер та інші. Була серед них і весела та грайлива Березна. Назвали її так тому, що бере вона початок серед березових гаїв. Навесні наповнювали її своїми струмками навколишні потоки. Линула Березна до матері Десни, щедро віддаючи їй води поліських полів та луків.

Бачить Десна — з кожним роком все більше оголюються береги Березни, міліє вона, вже її хвилі не сягають деснянських.

— Що з тобою, доню? — занепокоєно питає Десна. — Де поділася твоя весела грайливість?

Смуток відбився у змалілих плесах Березни:

— Ой матусенько! Хворіти я стала. Люди, яким я віддавала свої багатства, виявилися недбайливцями. Ліси зводять, розітнули мене на кілька річок-ставків, даючи їм нові наймення — Спутник, Яновська, Красилівка. Замість того, щоб добрива усілякі в ґрунт укладати, в мої води спускають. Колись було греблі та млини ставили — так воно ж до ладу було! А тепер загатили русло, баюрами та болотами брудними шлях до тебе, матусю, перекрили. Пропала я!

Простягує до неньки руки, а вони вже не торкаються материнських, поглинають води Березни рови та байраки, поля та невдобища.

Заплакала мати Десна, побігла жалітися доччиною долею старому Дніпрові-Славутичу. А у того свої біди. Перетнули і йому в багатьох місцях шлях до моря. Скидають у нього різний бруд, мотлох, отруюють безжально, руйнують береги. Аж стогне батько Дніпро-Славутич. Пручається, не кориться, а інколи, розсердившись, розливається довкола — берегів же видно.

Вислухав Десну старий Дніпро, уповільнив свій біг, роздумуючи, дивився в далечінь. А потім, ніби побачивши щось там, і каже:

— Настане час, знайдуться розумні люди, які оживлять Березну й такі, як вона річечки. Без малого великого ніколи не буває! Стане вона знову веселою та грайливою, ввіллє свої у твої хвилі. Знову поєднаєтеся ви, Десно моя любя! І до мене долинуть її крапельни...

— Коли, коли ж це воно таке буде? — нетерпеливиться Десні.

— Невзабарі! Вже народився і живе той чоловік, що відродить Березну. Болить йому її біда, і він уже діє! Відкриває води джерельні, будє споруди, щоб легше дихалося Березні, створює нові плеса. Хоч немало у нього недругів, не всі вірять у його наміри, навіть глузують з нього. А він своє робить, а він не відступає і — відродиться річка!

Записав Іван Корбач

